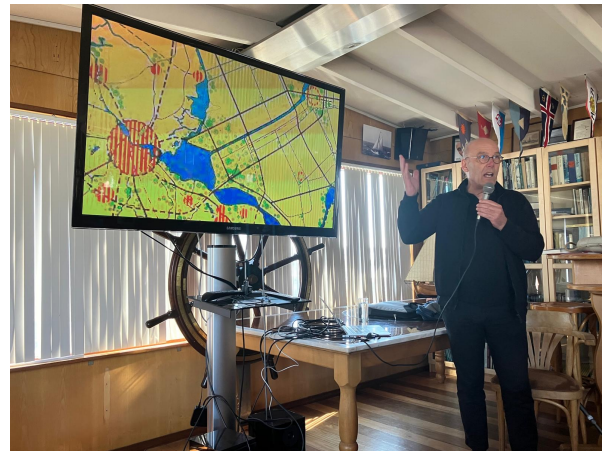

De toekomst van het IJ-meer

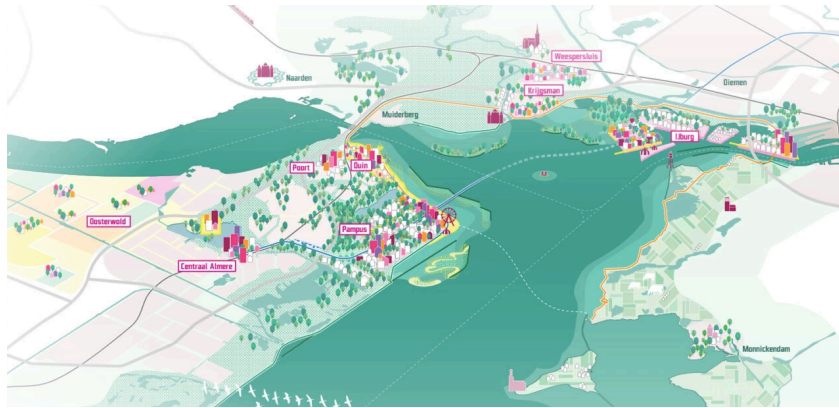
Op 3 april organiseerde Zeilvereniging het Y in Durgerdam een lezing over de toekomst van het IJ-meer: 'Ondertussen: in our backyard'. Onder de genodigden waren o.a. vele zusterverenigingen. Het Y vierde hiermee niet alleen het 140-jarig bestaan, maar bracht ook een levendige en wellicht noodzakelijke dialoog op gang over de toekomst. Spreker was stedenbouwkundige en oud-hoofdontwerper Ruimtelijke Ordening Maurits de Hoog. Hij beschreef de ontwikkeling van het waterrijke gebied bij Amsterdam in de afgelopen 50 jaar. Vervolgens werd de blik vooruit gericht. Wat staat de watersportverenigingen mogelijk te wachten en hoe kunnen wij in toekomstige ontwikkelingen volwaardig gesprekspartner zijn?

Maurits de Hoog foto: Peter de Bois

Een feestelijke middag

In een stralende lentezon genoten de vele genodigden van een kop koffie en een stuk gebak op de steiger voor het clubschip. Onder hen waren leden van ASZV Orionis, WV IJburg, KAR&ZV De Hoop, WSV De Blocq van Kuffeler, WSV Aeolus, WSV Flevomare, ZV de Roerkoning, WSV Durgerdam, WSV de Watergeuzen, WV Marken, Vereniging Het Jacht, WSV de Zuiderzee, Albatros, het Watersportverbond en Regioteam Amsterdam van het Watersportverbond. Het luiden van de grote scheepsbel onderbrak tijdelijk het geanimeerde gesprek. Binnen in het clubschip ving de lezing aan met een voorwoord van voorzitter Bob van der Winden, die de wens uitsprak de krachten te

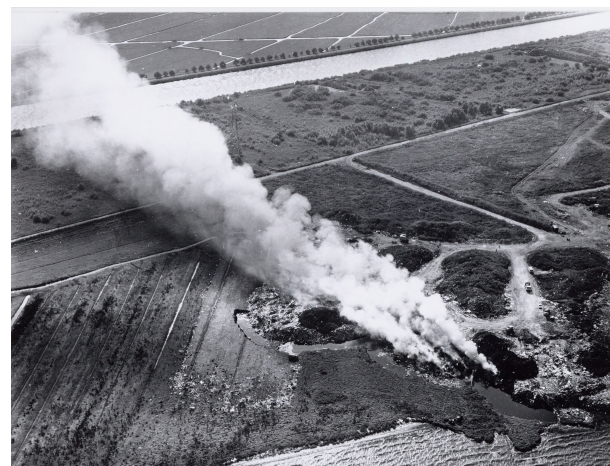
Amsterdam Bay Area in vogelvlucht beeld: VINU
bundelen voor een mooie toekomst voor de watersport.

De verhouding van Amsterdam naar het IJ

Maurits de Hoog begon met een treffend beeld uit zijn eigen ervaring. In navolging van de Titaantjes van Nescio, liep hij in de jaren '70 over de Diemerzeedijk. In plaats van het weidse zicht op de Zuiderzee, trof hij daar verbrandingsplaatsen. Wat ooit de luisterrijke voorkant van de stad Amsterdam was, werd na de aanleg van het Noordzeekanaal en het afsluiten van de Zuiderzee een achtertuin annex afvalput. Lange tijd waren er zelfs plannen om het grootste gedeelte van het huidige Markermeer in te polderen. Pas in 2003 werd definitief van dit plan afgezien. Ondertussen werden afval en rioolwater niet meer direct in het IJ-meer gedumpt.

De Stelling van Amsterdam

In een straal van zo'n 15 tot 20 kilometer rond Amsterdam ligt de Stelling van Amsterdam, een verdedigingslinie aangelegd tussen 1881 en 1914. De belangrijkste functie was inundatie, het onder water zetten van land. Dit ontwerp heeft in grote

Vuilverbranding Diemerzeedijk 1971 Archief Amsterdam

mate de ruimtelijke inrichting bepaald. Buiten de Stelling liggen de grotere voorsteden, dan wel aan de binnenduinrand (IJmuiden, Bloemendaal, Haarlem), dan wel in het Gooi/Flevoland (Almere, Bussum, Hilversum). De zone tussen de stad en de voorsteden is nog groen. Dit ondanks een toename van woningen in Metropool Regio Amsterdam, van 590.000 naar 1.200.000 tussen 1975-2025.

Luwe kant van de stad

Durgerdam en Waterland liggen vooralsnog in zo'n groene zone, maar wel direct aan de kern van de regio. Recent werd er binnen het kader van het Deltaplan Wonen, waarin er wordt gezocht naar

Marker Wadden foto: Natuurmonumenten

oplossingen voor de oververhitte woningmarkt, een motie aangenomen in de Tweede Kamer om woningbouw in landelijk Noord te onderzoeken. De gemeente Amsterdam houdt vooralsnog vast aan het standpunt niet te bouwen 'in de weilanden van Amsterdam'. Het is echter duidelijk dat dit maatschappelijk vraagstuk bestaande afspraken onder druk zet.

Natuurontwikkeling en zoetwatervoorraad

Een heel ander soort bouw vond plaats vanaf 2016 in het midden van het Markermeer. De eilandengroep de Marker Wadden zijn ondertussen al 4 jaar open voor publiek en worden goed bezocht, zeker ook door watersporters. Er zijn plannen voor een tweede en zelfs derde eiland. Tegelijkertijd mag er alleen maar 'overstroombaar' gebouwd worden, om de steeds belangrijker wordende zoetwatervoorraad in stand te houden.

Amsterdam Bay Area

Onder de noemer Amsterdam Bay Area wordt er ingezet op het heroriënteren van 'achtertuin' naar 'voorkant' van de stad. Te verwachten is dat Almere zal ontwikkelen tot aan de waterrand. Eveneens is

de verwachting dat dit niet met alleen woningbouw zal gebeuren, maar dat dit zal gebeuren met alle faciliteiten van een volwaardige stad. Een belangrijke vraag voor de watersport is hoe dit uitdijende Almere verder verbonden zal worden met Amsterdam. Al jaren liggen er plannen voor de IJmeerlijn, een brug- dan wel tunnelverbinding. De kosten voor een tunnel zijn 250 miljoen meer dan voor een brug, maar op een totaalbedrag van 4-6 miljard is dat niet aanzienlijk. Voor de watersport zou een tunnel uiteraard een veel betere keuze zijn.

Toekomstbeelden

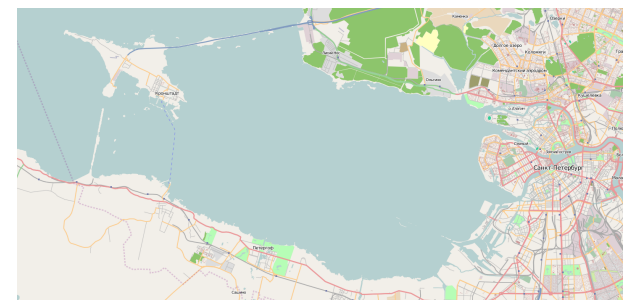
Met voorbeelden als Sint Petersburg, Helsinki, New York en Boston is voorstelbaar hoe de 'Bay Area' aantrekkelijk en levendig wordt en blijft. Deze steden hebben allen meerdere eilanden, deels natuurlijk en deels aangelegd. De eilanden worden veelal ontsloten met veerdiensten. In Amsterdam is dit denkbaar vanaf bijvoorbeeld de kop van Zeeburgereiland. Meerdere van dit soort 'waterstations' zijn ook mogelijk. De verschillende eilanden kunnen verschillende vormen van recreatie bieden en zo de leefbaarheid in de steden ten goede komen.

Wat kan de watersport doen

Tot slot haalde Maurits de Hoog het voorbeeld van de Boston Regatta aan.

Eenmaal per jaar bundelen alle verenigingen daarin de krachten. Met honderden boten van alle formaten en klassen wordt een regatta gevaren. Het is zo'n groot evenement dat de hele stad uitloopt om dit te aanschouwen. Kortom, de aanbeveling: als we als verenigingen aan tafel willen komen, moeten we gezamenlijk kunnen laten zien hoe fantastisch dit gebied is. Als we daarin slagen, kan men niet meer om ons heen. Op het moment van schrijven is Zeilvereniging het Y reeds met 6 van de genoemde verenigingen in gesprek.

Yorick Stam
Olver
Durgerdam

Nevabai Sint Petersburg bron: Wikipedia